

Vistvænn lífsstíll

— gagnrýnin innkaup

Á hverjum degi stöndum við frammi fyrir ákvörðunum sem skipta máli fyrir umhverfið. Stórt skref í átt að vistvænni lífsstíll er að skoða sóun sem tengist lífsvenjum okkar og reyna að draga úr henni.

Úrgangur fylgir allri neyslu, hann er í raun auðlind sem ætti ekki að sóa. Með markvissri flokkun er hægt að nýta flestar tegundir úrgangsefna sem hráefni í nýjar vörur.

Athugið að stærsti hluti þess sem við hendum í gráu heimilistunnuna er eldhús-úrgangur og umbúðir af ýmsu tagi. Skoðum því hvað fer af matvöru í ruslið og reynum að átta okkur á eigin sóun.

Verum gagnrýnin á innkaup. Skoðum hversu stór hluti af því sem við berum heim úr búðinni endar í ruslinu. Getum við í einhverjum tilfellum valið vörur í minni eða engum umbúðum? Athugið að vörur og umbúðir innihalda að jafnaði aðeins um 5% af þeim efnunum sem til þurfti í framleiðslu þeirra og flutning á milli staða.

Ekkert til spillis í framtíðinni

— stefnt að meira en 95% nýtingu úrgangs frá heimilum

Í heimilissorpi leynist úrgangur sem seint verður flokkaður sérstaklega, s.s. bleiur, dömubindi, gæludýraúrgangur og fleira.

Á undanförunum árum hefur verið unnið að undirbúningi gas- og jarðgerðarstöðvar sem hentar fyrir allan lífrænan úrgang. Áætlað er að hún verði komin í gagnið árið 2018 og muni framleiða metan sem mun duga sem eldsneyti á um 8.000 bíla og 12.000 tonn af jarðvegsbæti sem nýta má til uppgræðslu lands.

Framleiðsla á jarðvegsbæti í hæsta gæðaflokki krefst aukinnar flokkunar og vinnslu á gleri, steinefnum og plastúrgangi. Söfnun á gleri hófst á hluta grenndarstöðva árið 2016.

Góði hirðirinn

— þar sem notað er nýtt

Góði hirðirinn er nytjamarkaður SORPU og þar öðlast gamlir munir nýtt líf. Þar eru til sölu hlutir sem berast í nytjagáma á endurvinnslustöðvum og rennur allur ágóði af sölu þeirra til góðgerðamála.

Góði hirðirinn	Virkir dagar	Laugardaga
Fellsmúla 28, Reykjavík	12.00–18.00	12.00–16.00

Árangur í umhverfismálum

SORPA er byggðasamlag í eigu sex sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu og sér um móttöku úrgangs frá þeim. Fyrirtækið er rekið án hagnaðarsjónarmiða en með umhverfi og hagkvæmni að leiðarljósi.

SORPA kemur úrgangi í réttan farveg; til endurnotkunar, endurvinnslu eða urðunar. Sorphirða og útvegur sorphlátta er á vegum sveitarfélaganna.

Minnkum umfang úrgangs áður en honum er skilað og stuðlum að betri nýtingu gáma, minni akstrí, minni umhverfisáhrifum og lægsta mögulega kostnaði fyrir almenning.

Stöðvar á höfuðborgarsvæði

Sex endurvinnslustöðvar eru á höfuðborgarsvæðinu. Þar er tekið við á fjórða tug úrgangsflokka. Auk þess eru yfir 80 grenndarstöðvar á svæðinu þar sem eru gámar fyrir 2-5 úrgangsflokka. Staðsetningu þeirra má sjá á sorpa.is. Þar má einnig finna ítarlegar upplýsingar um flokkunarreglur, gjaldskyldu og fleira.

Endurvinnslustöðvar	Virkir dagar	Helgar
Ánanaustum, Reykjavík*	12.30–19.30	12.00–18.30
Jafnaseli 8, Reykjavík	12.30–19.30	12.00–18.30
Sævarhöfða 21, Reykjavík*	12.30–19.30	12.00–18.30
Breiðhelli 8–10, Hafnarfirði*	8.00–19.30	12.00–18.30
Dalvegi 1, Kópavogi	12.30–19.30	12.00–18.30
Blíðubakka, Mosfellsbæ	12.30–19.30	12.00–18.30

*Stórar og rúmgóðar stöðvar

SORPA | Gyflaflöt 5 | 112 Reykjavík | 520 2200 | sorpa@sorpa.is

2. útgáfa í júní 2016

Flokkið! ... skilið?

Vinsamlegar ábendingar um flokkun fyrir heimili

sorpa.is

SORPA

Viðhöldum hringrás efna í náttúrunni

— flokkum og skilum til SORPU

Nytjahlutir	
<p>Flokkíð: Alla hluti sem enn eru nothæfir og seljanlegir, t.d. húsgögn, raftæki, borðbúnað, bækur, geisladiska, leikföng o.s.frv.</p> <p>Skilið: Vel frágengnu í nytjagáma á endurvinnslustöðvum.</p> <p>Efnið fer til endurnotkunar og endursólu í Góða hirðinum.</p>	<p>Gamlir, nothæfir hlutir geta auðveldlega öðlast nýtt líf í Góða hirðinum.</p> <p>Frá upphafi hafa yfir 10.000 tonn af húsbúnaði farið þar í gegn og fengið nýja eigendur.</p> <p>Allur ágóði af sölu Góða hirðisins rennur til góðgerðamála.</p>

Föt og klæði	
<p>Flokkíð: Allar vefnaðarvörur, t.d. fatnað, yfirhafnir, gluggatjöld, áklæði, teppi, rúmfatnað, handklæði, sængur, kodda, púða o.fl.</p> <p>Efnið má vera rifid og slitid.</p> <p>Skilið: Í lokuðum plastpokum í grenndargáma Rauða krossins og á endurvinnslustöðvar.</p> <p>Efnið fer til endurnotkunar og endurvinnslu á vegum Rauða kross Íslands.</p>	<p>1.200 tonn af fatnaði og klæðum fóru í gegnum SORPU árið 2015. Það mun hafa sparað 7.200 milljónir lítra af vatni.</p> <p>Ef allir Íslendingar keyptu eina notaða ullarfík á ári í stað nýrrar myndi það spara níu milljónir lítra af vatni og 2,7 tonn af kemískum litum.</p>

Pappír og pappi	
<p>Flokkíð: Allar pappírs- og pappa-umbúðir, t.d. fernur, pakkingar undan matvælum og pítsukassa, dagblöð og tímarit, auglýsingapóst og prentpappír.</p> <p>Skilið: Í bláu tunnuna, grenndargáma eða á endurvinnslustöðvar.</p> <p>Efnið fer til Svíþjóðar og verður m.a. að nýjum umbúðum, dagblaðapappír eða salernispappír.</p>	<p>Skilum umbúðum hreinum og án aðskotahluta.</p> <p>Vörur og umbúðir innihalda að jafnaði aðeins um 5% af þeim efnum sem til þurfti í framleiðslu þeirra og flutning á milli staða.</p> <p>Hvert tonn af pappír sem fer til endurvinnslu sparar um 26.000 lítra af vatni og 17 tré.</p>

Plast	
<p>Flokkíð: Allar plastumbúðir, t.d. bakka, brúsa, poka og dollur.</p> <p>Skilið: Í grenndargáma eða á endurvinnslustöðvar.</p> <p>Efnið er ýmist nýtt til endurvinnslu eða orkuvinnslu í Svíþjóð.</p>	<p>Skilum umbúðum hreinum og án aðskotahluta.</p> <p>Pressum saman til að minnka rúmmál, það sparar pláss og dregur úr akstri.</p> <p>Fyrir hvert kg af plasti sem fer til endurvinnslu sparast 2 kg af olíu.</p>

Umbúðir með skilgjaldi	
<p>Flokkíð: Umbúðir fyrir allar drykkjarvörur sem hægt er að neyta beint, t.d. áldósir, plast- og glerflöskur undan sófum, gosi og áfengum drykkjum. Þó ekki mjólkurvörur!</p> <p>Skilið: Á valdar endurvinnslustöðvar. Upplýsingar um móttöku og endurgreiðslu skilgjalds eru á sorpa.is.</p> <p>Víða á stöðvum eru sérstakir gámar ef fólk vill gefa umbúðirnar til styrktar góðu málefni.</p>	<p>Skilgjaldsskyldar umbúðir jafngilda peningum — ekki henda verðmætum!</p> <p>Gamlar dósir verða nýjar og úr plastflöskunum er framleiddur flísfatnaður og polyester ull. Glerflöskur nýtast sem undirstöðuefni í landmótun og vegagerð.</p> <p>Endurvinnsla á einni plastflösku sparar orku til að knýja 60 W peru í sex klst. Endurvinnsla á áldós sparar rafmagn sem dugar sjónvarpstæki í þrjár klst.</p>

Málmar	
<p>Flokkíð: Allar tegundir málma, t.d. járn, kopar, blý, brons, stál, ryðfrítt stál, látún og ál. Niðursuðudósir, álpappír, álbakka og málmlok af krukum, handverkfæri, sprittkertakoppa, rafmagnsvíra og muni að hluta eða alveg úr málm.</p> <p>Skilið: Á endurvinnslustöðvar eða í lausu í orkutunnu (gráa heimilistunnu).</p> <p>Málmar eru flokkaðir vélrænt frá öðrum heimilisúrgangi í móttöku- og flokkunarstöð.</p>	<p>Málmur er verðmæti sem má endurvinna aftur og aftur með tilheyrandi umhverfislegum ávinningi.</p> <p>Endurvinnsla á blönduðum málm sem barst til SORPU 2015 sparaði orku sem jafngildir rafmagnsnotkun 16.000 heimila á ári.</p>

Gler og steinefni	
<p>Flokkíð: Allt sem er úr gleri eða er hægt að skilgreina sem óvirk steinefni, sem brotna ekki niður.</p> <p>T.d. glerkrukkur og ílát, spegla, flísar, steinsteypu, grjót, múrsteina, hellur, keramikmuni og postulín.</p> <p>Skilið: Á endurvinnslustöðvar.</p> <p>Efnið er gjaldskylt ef það er frá framkvæmdum.</p> <p>Efnið er nýtt sem fyllingarefni.</p>	<p>Efnið kemur í staðinn fyrir mól við fyllingar. Þannig er dregið úr námugreftri og þeim áhrifum sem slíkt hefur á umhverfið.</p> <p>Árið 2016 hófst söfnun á glerumbúðum á hluta grenndarstöðva.</p>

Lífrænn úrgangur	
<p>Flokkíð: Matarleifar og afganga, bréfpurrkur, bleiur, gæludýrárgang o.s.frv.</p> <p>Skilið: Í orkutunnuna (gráu heimilistunnuna).</p> <p>Efnið er urðað í Álfsnesi. (Fer í gas- og jarðgerðarstöð frá árinu 2018).</p>	<p>Metani (CH₄) sem myndast við niðurbrot lífræns efnis á urðunarstaðnum er safnað og notað sem eldsneyti á bíla. Akstur þeirra 1.400 ökutækja sem nú nota metan mengar samanlagt aðeins á við 13 bensínbíla.</p> <p>Heimajarðgerð úr lífrænum úrgangi skilar fyrirtaks jarðvegsbæti í garðinn. Þannig viðhaldast næringarefni í hringrás náttúrunnar.</p>

Spilliefni og raftæki	
<p>Flokkíð: Rafhlöður, spreibrúsa, hreinsiefni, málningu, olíuefni, ljósaperur, ónýt raftæki o.fl.</p> <p>Skilið: Í spilliefna- og raftækjagáma á endurvinnslustöðvum.</p> <p>Nánari upplýsingar um flokkun spilliefna og raftækja eru á sorpa.is.</p> <p>Efnið eru flokkuð og þeim komið til eyðingar eða endurvinnslu.</p>	<p>Réttar merkingar á ílátum auðvelda flokkun spilliefna og stuðla að öruggri eyðingu þeirra.</p>